

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Goedkeuring van het plan-MER Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Initiatiefnemer: Vlaamse Overheid – Departement Omgeving
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

PLMER-0257-GK

1. Inleiding

Het voorgenomen plan betreft het programma voor de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS heeft als centraal doel bij te dragen aan de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) voor Europees beschermde natuur door de impact van stikstofdepositie op Speciale Beschermingszones (SBZ) aangewezen in toepassing van de Habitatrictlijn (SBZ-H) structureel en planmatig terug te dringen. De PAS moet tevens een toekomstgericht, werkbaar en rechtszeker kader bieden voor vergunning- en toestemmingverlening, rekening houdend met ecologische, sociale en economische randvoorwaarden.

De PAS baseert zich op een gebiedsgerichte analyse van de emissies en de depositie van stikstofoxiden en ammoniak. De PAS is opgevat als een omvattend realisatiegericht programma, met als belangrijkste onderdelen:

- Brongerichte maatregelen om de emissie en depositie van stikstof te verminderen (zie plan-MER §3.2.3, 3.2.4 en 3.2.5);
- een stikstofsaneringsplan met herstelmaatregelen voor de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu in SBZ-H (zie plan-MER § 3.2.7);
- kaders voor de beoordeling van de impact van activiteiten die stikstofoxiden of ammoniak uitstoten (zie plan-MER § 3.2.8);
- een pakket flankerende maatregelen om sectorinspanningen te ondersteunen (zie plan-MER § 3.2.9);
- een systeem voor monitoring en borging van de programmadoelen (zie plan-MER § 3.2.10)

Het voorgenomen plan is plan-m.e.r.-plichtig volgens het DABM¹. Gelijktijdig met de opmaak van de PAS werd een plan-MER opgesteld conform het generieke spoor uit het DABM.

¹ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

De kennisgeving voor dit plan-MER is volledig verklaard op 14 augustus 2018. De terinzagelegging van deze kennisgeving vond plaats van 16 augustus 2018 tot en met 16 oktober 2018.

Deze terinzagelegging werd aangekondigd op de website van het Team Milieueffectrapportage (Team Mer), in de krant De Standaard (publicatiedatum 16/08/2018) en via aanplakking op de officiële aanplakplaatsen van de betrokken steden en gemeenten. Tegelijkertijd vroeg het Team Mer adviezen bij de relevante administraties en openbare besturen. Gezien de ligging van het plangebied was de kennisgeving ook te raadplegen in Nederland, in Frankrijk, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in Wallonië.

Het Team Mer stelde bijzondere richtlijnen op dd. 18 januari 2019 om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Zij houden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1 bis van het DABM, de ontvangen inspraakreacties en de ontvangen adviezen en met het overleg met de betrokkenen, op de zogenaamde richtlijnenvergadering van 22 november 2018. Naderhand zijn nieuwe inzichten en bijkomende informatie ter beschikking gesteld die ingrijpen op de verdere uitwerking van het ontwerp plan-MER. Dit vereiste dat het Team Mer aanvullende bijzondere richtlijnen dd. 21 december 2021 opstelde. In het bijzonder om supplementaire scenario's en een verduidelijking van de methodologie van de passende beoordeling, te bekrachtigen.

Tijdens het opstellen van het (ontwerp) plan-MER vond op frequente basis overleg plaats tussen de initiatiefnemer, het studie bureau (MER-coördinator en MER-deskundigen) en het Team Mer. De initiatiefnemer organiseerde een openbaar onderzoek over het ontwerp plan en het ontwerp plan-MER in alle betrokken steden en gemeenten van 19 april 2022 tot en met 17 juni 2022². Gelijktijdig werden de documenten ook voor advies voorgelegd aan de eerder geraadpleegde adviesinstanties.

Het plan-MER werd vervolgens aangepast naar aanleiding van de ontvangen opmerkingen en adviezen. Tegelijkertijd werd ook het programma zelf aangepast n.a.v. het openbaar onderzoek. Deze wijzigingen staan beschreven in § 3.2.11 van het plan-MER. Aanpassingen aan het programma impliceren uiteraard ook wijzigingen aan het plan-MER.

Het definitieve plan-MER werd ontvangen op 9 maart 2023. Team Mer vroeg vervolgens advies over de Passende Beoordeling aan de administratie bevoegd voor het natuurbehoud, het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB).

2. Inhoudelijke toetsing van het plan-MER

In artikel 4.2.11 §4 van het DABM wordt gesteld dat het Team Mer het plan-MER inhoudelijk moet toetsen aan de beslissing, vermeld in artikel 4.2.8, §6, i.e. de richtlijnen van 18 januari 2019, en de aanvullende richtlijnen van 21 december 2021 en rekening houdend met de opmerkingen en de adviezen uit het openbaar onderzoek en de bijhorende adviesronde.

² In de gemeente Tervuren liep dit openbaar onderzoek van 1 september tot en met 30 oktober 2022, gezien het initiële openbaar onderzoek niet plaats vond door een misverstand bij de gemeentediensten van Tervuren.

Toetsing aan de richtlijnen

Het Team Mer bevestigt dat het plan-MER is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen en aanvullende richtlijnen van respectievelijk dd. 18 januari 2019 en dd. 21 december 2021.

Verwerking van de opmerkingen en de adviezen uit het openbaar onderzoek

Het plan-MER werd aangepast naar aanleiding van de ontvangen opmerkingen en adviezen. In de Replieknota MER, die in bijlage O van het plan-MER is toegevoegd, wordt aangegeven en verduidelijkt op welke wijze men is omgegaan met de verschillende vragen en opmerkingen aangaande het plan-MER. Het Team Mer gaat akkoord met de voorgestelde verwerking.

Bijkomende overweging

Gelijktijdig met dit MER werd er een Passende Beoordeling opgesteld. Het ANB deelt het volgende mee in hun **gunstig** advies (dd. 09/03/2023 en met kenmerk 22-209201bis):

Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt vast dat de vergunningsplichtige activiteit, het plan of programma geen betekenisvolle aantasting impliceert voor de instandhoudingsdoelstellingen van de speciale beschermingszones. Het Agentschap voor Natuur en Bos verklaart zich akkoord met de conclusies uit de passende beoordeling. De passende beoordeling wordt gunstig geadviseerd.

Ter ondersteuning van de effectbespreking van de PAS voerde de onderzoekorganisatie VITO (die ook eerdere ondersteuning bood bij de nodige berekeningen tijdens het proces) een wijzigingscontrole uit van de effecten van de relevante vermelde wijzigingen in § 3.2.11. Deze wijzigingscontrole zit vervat in de bijlage M bij het plan-MER. In termen van milieueffecten gebeurde er een interpretatie van deze nota in het voorliggende plan-MER. De gevolgen van de wijzigingen aan het plan voor de milieubeoordeling worden in het plan-MER correct in beeld gebracht door voor elke discipline een hoofdstuk met als titel 'Beoordeling PAS' toe te voegen.

Naast het plan-MER is er ook een niet-technische-samenvatting opgemaakt die op begrijpbare wijze het plan-MER samenvat.

3. Goedkeuring van het plan-MER

Op basis van bovenstaande motivering keurt het Team Mer het voorliggende plan-MER voor Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) goed.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten (GOP)